

EUROSTUDENT VI - condițiile sociale și economice ale studenților și studenților din România -sinteză rezultate studiu-

EUROSTUDENT este un studiu european coordonat de Hochschul Information System GmbH (HIS) din Germania și un consorțiu internațional de instituții de cercetare. La ultima ediție a studiului au luat parte **28 de țări**, România fiind la a patra participare.

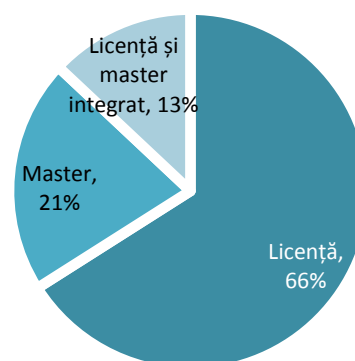
EUROSTUDENT, aflat în cea de-a șasea etapă de implementare, are ca domeniu de analiză dimensiunea socială a învățământului superior, scopul principal al cercetării fiind colectarea de informații și calcularea unor indicatori comparabili la nivel european privind condițiile de sociale și economice ale vieții studenților - constructorii societății bazate pe cunoaștere și punctul central al strategiilor de eficientizare și responsabilizare a învățământului superior. Scopul general al proiectului este de a înțelege cum funcționează din punct de vedere social sistemul de învățământ superior, pornind de la o serie de date comparative culese în fiecare țară participantă la studiu.

Cercetarea din România a fost asigurată de Institutul de Științe ale Educației și Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI). Implicarea într-un astfel de studiu aduce, pe de o parte, un plus de cunoaștere cu privire la populația de studenți din România, iar pe de altă parte, posibilitatea realizării de comparații la nivel european. Nu în ultimul rând, participarea în cadrul unui proiect internațional, crește vizibilitatea României la nivel european și contribuie la integrarea sa în spațiul european a învățământului superior și al cercetării științifice.

Metodologia studiului

Chestionarul a fost aplicat online unui număr de **4.172 de studenți din 115 facultăți, din cadrul a 40 de universități din România**. Populația studiului este formată din totalitatea studenților înmatriculați într-un program de studii universitar, public și privat, la nivel de licență și masterat, adică nivelele 6 și 7 ISCED 2011 (Clasificarea Internațională Standard a Educației). Eșantionul este unul probabilist, stratificat și bi-stadial. Stratificarea s-a făcut în funcție de nivelul de studii (de licență sau master), forma de proprietate a universității (publică sau privată), orașul universitar, universitate și facultate. Datele au fost ponderate astfel încât structura eșantionului să corespundă cu cea din populație în ceea ce privește parametri precum sexul, grupa de vârstă, nivelul de studii, domeniul de studii și mărimea centrului universitar. Structura eșantionului pe nivel de studiu este sintetizată în graficul din partea dreaptă

Distribuția (%) studenților pe nivele de studii

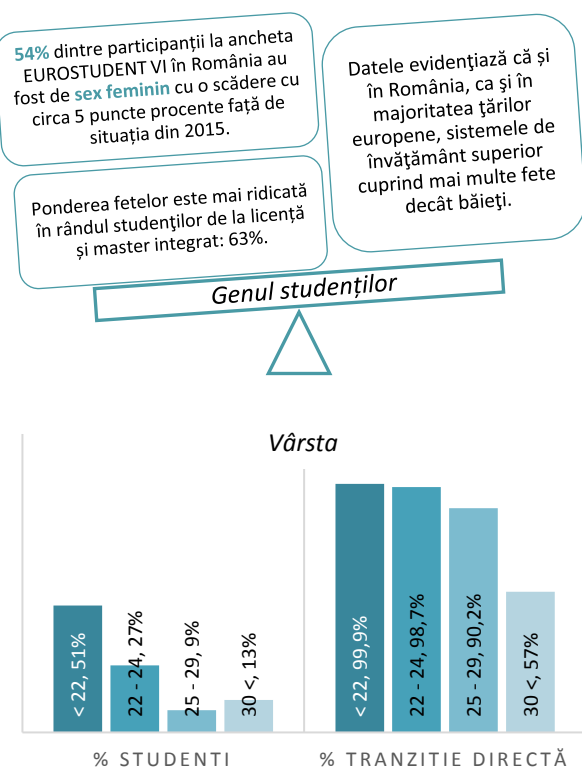
I. Caracteristici demografice ale studenților și tranziția către învățământul universitar

În domenii precum științele educației științe sociale sau sănătate și asistență socială, învață preponderent **femei**. Totodată, în inginerie, prelucrare și construcții servicii, agricultură, și științe veterinare studiază mai degrabă **bărbați**

Statutul de părinte este puțin prezent mai ales în rândul studenților tineri, ponderea fiind similară cu rezultatele din studiul anterior. Aceste persoane se află în principal în grupul de vârstă de peste 31 de ani care se află în tranziție întârziată de la liceu

Ceea ce pare să fie caracteristic învățământului superior românesc este prezența slabă a persoanelor cu dizabilități pe băncile facultăților, rezultate similare cu cele din etapa anterioară a studiului.

Mai mult de jumătate dintre studenții care au participat la studiu au vârsta mai mică de 22 de ani, vârsta medie pe întregul eșantion fiind de **24,2 ani**, iar mediana 21,8 ani. Aproape toți acești studenți se află în tranziție directă de la liceu către universitate. Totodată, aproximativ **1 din 10 persoane au vârsta de 31 de ani** sau mai mult, în acest grup aflându-se cei mai mulți studenți cu tranziție întârziată de la liceu la facultate.

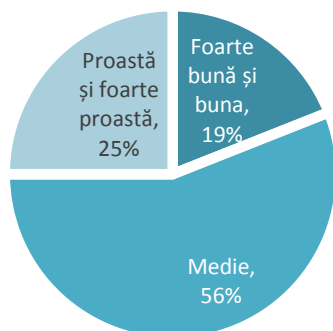
9% din studenți respondenți sunt părinți.

7% din studenți au declarat că au diferite tipuri de dizabilități.

II. Caracteristicile mediului familial din care provin studentele și studenții

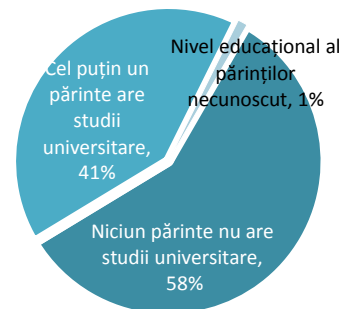
Din graficul din dreapta se poate observa faptul că aproape **6 din 10 studenți și studente provin din medii familiale în care niciunul dintre părinți nu a finalizat studii universitare**. România se situează peste media Uniunii Europene (47%) la acest capitol, principalul motiv fiind cel mai probabil politica sistemului de învățământ din perioada socialistă în care accesul la învățământ universitar era restrictiv. Cu toate acestea, România se află printre ultimele țări din punctul de vedere al ponderii populației cu studii universitare în totalul populației (Eurostat, indicator edat_lfs_9913).

Percepție situație financiară

Mai mult de jumătate dintre studenți și studente apreciază faptul că familiile din care provin au o situație financiară medie, aproximativ 20% bună sau foarte bună și aproximativ 25% proastă sau foarte proastă. Cu alte cuvinte, **un sfert dintre studenții din România au șanse mici să se bazeze numai pe sprijinul familiei în perioada în care aceștia sunt studenți**.

11% dintre cei ai căror **părinți nu au studii universitare** au declarat că **situația financiară** a gospodăriei **este bună sau foarte bună**, comparativ cu cei care au cel puțin un părinte cu studii universitare care consideră în mai mare măsură (aproximativ 30%) că au o familia de proveniență are o situație financiară bună.

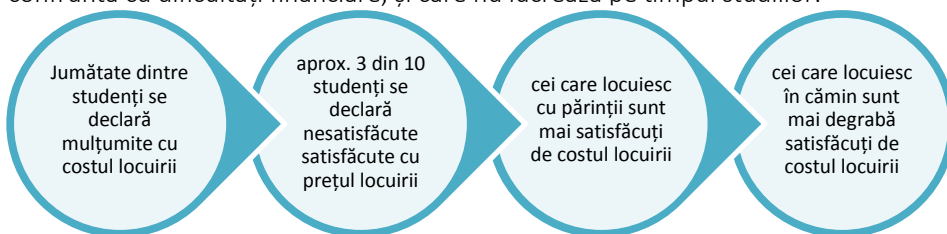

III. Situația locativă a studenților și studențelor

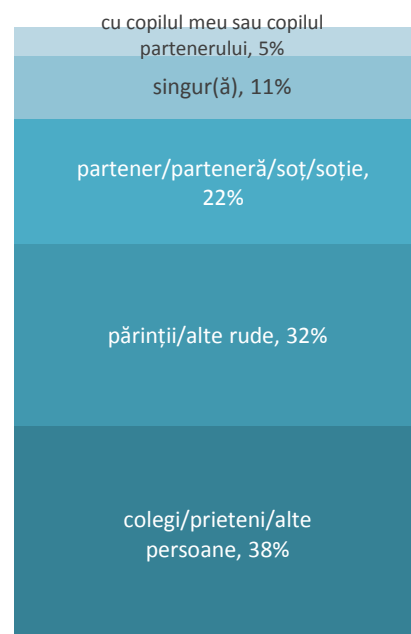
38% dintre respondenți au declarat că locuiesc împreună cu alte persoane (colegi, prieteni etc.), 32% locuiesc cu părinții, lucru care sugerează că locuiesc în orașele sau în proximitatea orașelor care au centre universitare. De asemenea, 22% locuiesc cu partenerul/partenera și 5% cu copiii. Nu în ultimul rând 11% dintre studenți au declarat că locuiesc singuri.

Aprox. 3 din 10 studenți trăiesc în cămine studentești.

Profilul celor care locuiesc în cămine studentești: persoane din grupele de vârstă sub 22 ani și 22-24 ani; mai degrabă bărbați și persoane care urmează programe de studii de licență, care declară că familia se confruntă cu dificultăți financiare; și care nu lucrează pe timpul studiilor.

Locuiesc cu...

IV. Cheltuielile lunare ale studenților și resursele financiare și sursele de venit ale studenților

Ponderile cele mai importante le au cheltuielile legate de mâncare, chirie, activități sociale și de petrecere a timpului liber, cât și alte cheltuieli de zi cu zi.

Singura categorie de cheltuieli în care plata asigurată de familie depășește plata din buzunarul propriu este cea legată de chirie, în timp ce cheltuielile cu mâncarea au valori relativ apropiate.

Cheltuielile legate de activitățile sociale și de petrecere a timpului liber, cât și alte cheltuieli de zi cu zi, sunt plătite într-o măsură semnificativ mai ridicată din buzunarul propriu al respondenților.

Aprecierea subiectivă a propriei situații financiare

Categorie de cheltuieli (lei)	Plătite..	
	personal (din veniturile de care dispuneți)	de părinți/ partener/ alte persoane (direct, din veniturile acestora)
Chirie/rată credit imobiliar	197	270
Mâncare	228	182
Transport	82	42
Comunicații (telefon, internet etc)	36	34
Sănătate (vizite la doctor, medicamente)	20	16
Îngrijire copil	24	8
Plata rate credite (cu excepția celor ipotecare)	31	22
Activități sociale și de petrecere a timpului liber	134	52
Alte cheltuieli zilnice*	148	69

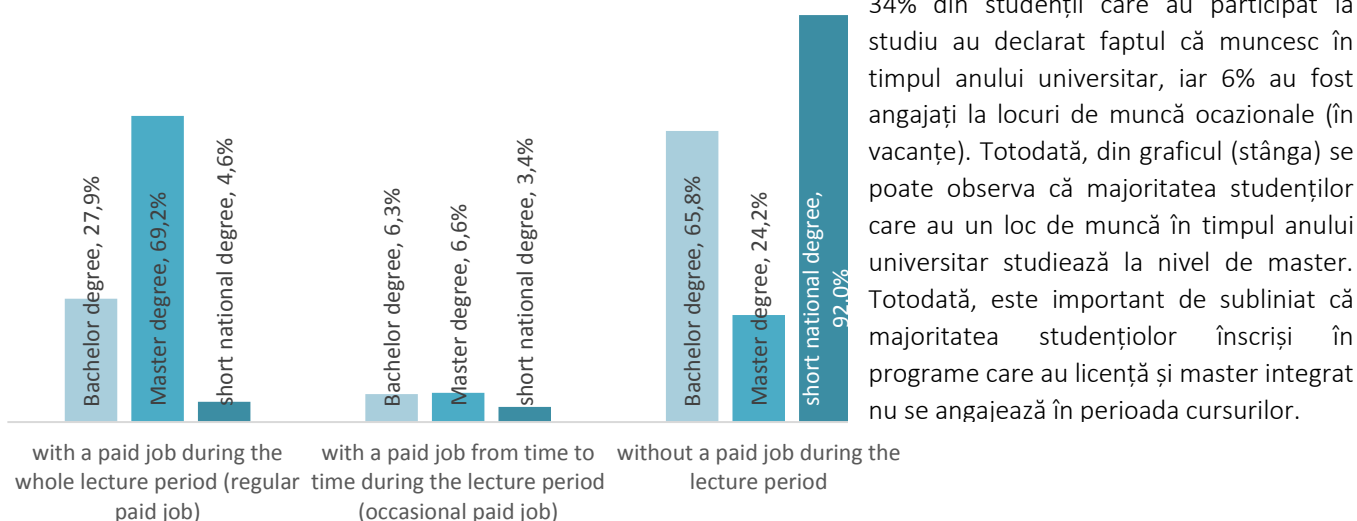
*îmbrăcăminte, produse pentru îngrijirea personală, țigări, animale de companie, asigurări - cu excepția asigurării medicale

Aproximativ un sfert dintre respondenți au declarat că întâmpină dificultăți financiare, procent similar cu cei care au declarat că familia lor întâmpină dificultăți financiare.

• Familia

Cei mai mulți dintre studenți sunt dependenți de sprijinul financiar al familiei (63%). Cei care au veniturile cele mai mari sunt persoanele dependente de propriul venit, urmate la o diferență mică de cele dependente de sprijinul financiar. Cele mai mici venituri le au persoanele dependente de sprijinul public oferit la nivel național.

V. Situația studenților pe piața muncii și bugetul de timp al acestora

34% din studenții care au participat la studiu au declarat faptul că muncesc în timpul anului universitar, iar 6% au fost angajați la locuri de muncă ocazionale (în vacanțe). Totodată, din graficul (stânga) se poate observa că majoritatea studenților care au un loc de muncă în timpul anului universitar studiază la nivel de master. Totodată, este important de subliniat că majoritatea studenților înscriși în programe care au licență și master integrat nu se angajează în perioada cursurilor.

15% dintre studenți au avut un loc de muncă permanent pentru cel puțin un an și au lucrat cel puțin 20 de ore pe săptămână, 2% au avut un loc de muncă permanent pentru cel puțin un an și au lucrat mai puțin de 20 de ore pe săptămână, iar restul de 13% au avut un loc de muncă, dar pentru mai puțin de un an.

Experiența de muncă anterioară a studenților din România

2%

Au lucrat fără întreruperi cel puțin un an și mai puțin de 20 h/ săptămână

13%

Au avut loc de muncă mai puțin de 1 an

15%

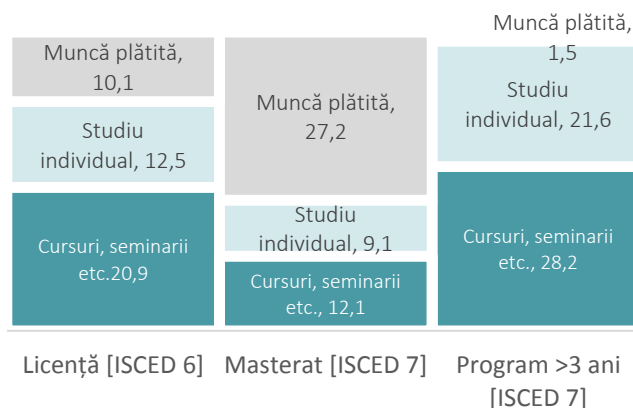
Au lucrat fără întreruperi cel puțin un an și cel puțin 20 h/ săptămână

70%

Nu au avut un loc de muncă înainte de începerea studiilor universitare

Munca plătită are, de departe, ponderea cea mai însemnată în bugetul de timp al studenților de la masterat, fiind semnificativ mai redusă în cazul studenților la licență, și ocupând un procent foarte mic din bugetul total al studenților care urmează studii cu durată mai mare de 3 ani. Diferențele majore se mențin și în ceea ce privește studiul individual, timpul aferent pe care îl alocă cei care urmează programe universitare mai lungi de 3 ani fiind cu 9,1 ore mai mare față de cei înscriși la studii de licență de 3 ani și cu 12,5 față de cei de la master.

VI. Mobilitatea internațională pentru studiu

4%

dintre studenți au urmat un program temporar de studiu în străinătate (ex. Erasmus+)

16%

au avut cel puțin o experiență de mobilitate în străinătate

25%

Persoanele înscrise la nivel masteral fiind cei care au participat într-o măsură mai mare

34,5%

și-au propus să urmeze un program de studiu temporar în străinătate

83,6%

din studenți au petrecut mai mult de 6 luni în mobilitate

Principala probleme invocată de studenții care au participat la un program de mobilitate în străinătate vizează aspectele de natură materială. Totodată, din tabelul din dreapta se poate observa că doar pentru aprox. 12% din respondenții care au fost implicați într-un stagiu de mobilitate, competențele insuficiente în materie de cunoștere a unei limbi străine au reprezentat un obstacol.

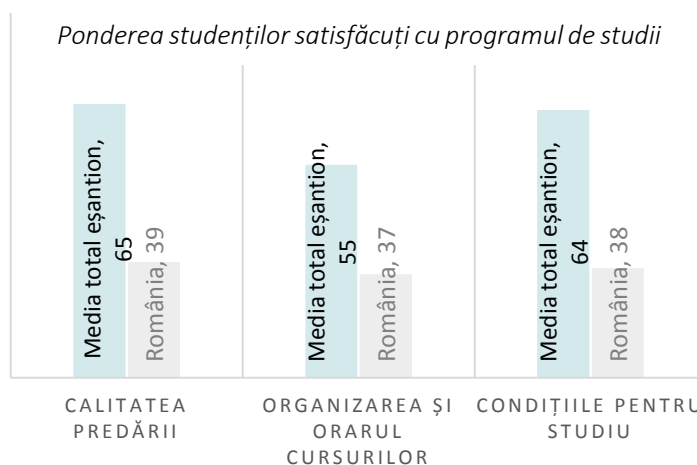
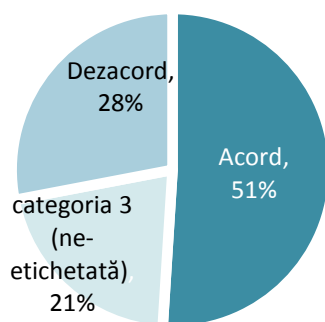
Probleme întâmpinate de studenții care au fost într-un stagiu de mobilitate:

Additional financial burden	31,5%
Difficult integration of enrolment abroad into the structure of my home study programm	24,7%
Lack of information from HEI	23,5%
Problems with recognition of results achieved abroad	21,7%
Separation from partner, child(ren), friends	20,4%
Loss of paid job	19,8%
Problems with access regulations to the preferred country (visa, residence permit)	17,9%
Low benefit for my studies at home	15,6%
Limited admittance to mobility programmes	15,1%
Lack of motivation	12,3%
Insufficient skills in fore	

VI. Evaluarea programelor de studiu

România se plasează pe ultimul loc între țările participante la studiu din punctul de vedere al satisfacției studenților cu privire la toate cele trei aspecte supuse evaluării. Studenții de la masterat sunt în medie mai mulțumiți, comparativ cu cei de la nivelul de licență.

Jumătate dintre studenți ar recomanda propriul program,

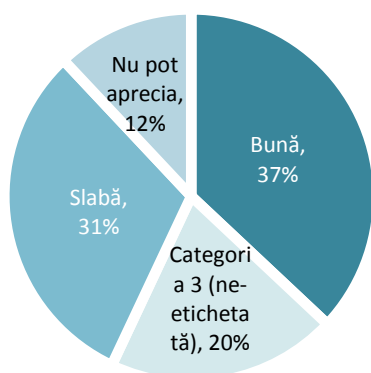

aproximativ 20% nu sunt decizi, iar aproape 30% nu ar recomanda programul parcurs de ei altor studenți.

În ceea ce privește planurile privind continuarea studiilor la nivel universitar, **aproximativ 59% dintre studenți** au declarat că își doresc **să continue imediat după terminarea nivelului de studiu**, 7% vor continua în viitor, 10% nu doresc să continue studiile, iar 24% nu sunt decizi. Dintre cei care doresc să continue, cei mai mulți se află la nivelul de licență.

Nu există consens din punctul de vedere al percepției privind propria pregătire și a competențelor proprii în vederea integrării pe piața muncii. Aceste rezultate sunt influențate și structura pieței muncii care pentru anumite domenii de studii furnizează ocupații foarte apropiate de specializarea urmată (e.g. educație, medicină, tehnologia informației, inginerie etc.), în timp ce pentru celelalte domenii este mai puțin clar ce ocupație vor avea în momentul finalizării studiilor în condițiile în care piața muncii este extrem de dinamică iar tipul de ocupații ce necesită studii universitare se schimbă cu o frecvență ridicată, dovadă și numărul relativ mare de respondenți și respondente care au răspuns că nu pot aprecia.

Auto-evaluarea pregătirii pentru piața muncii

Evaluarea propriei pregătiri pe domenii de studiu	Bună	Slabă
Educație	53%	21%
Arte și științe umaniste	42%	31%
Științe sociale, jurnalism și tehnologia informației	40%	41%
Afaceri, administrație și științe juridice	37%	34%
Științe naturale, matematică și statistici	35%	28%
Tehnologia informației și a comunicațiilor	33%	34%
Inginerie, Industrie și Construcții	33%	29%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și medicină veterinară	33%	27%
Sănătate și asistență socială	29%	30%